

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

02 noiembrie 2018

Nr. 011-06-98

Stimate Domnule Președinte al Parlamentului,

La data de 25 octombrie 2018, Parlamentul a adoptat Legea nr. 219 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri și Legea nr. 220 pentru modificarea unor acte legislative, care au fost remise Președintelui Republicii Moldova spre promulgare.

Scopul actelor legislative menționate constă în reformarea Trupelor de Carabinieri din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

În urma examinării legilor parvenite spre promulgare menționăm următoarele:

1. În corespundere cu prevederile art. 57, 87 și 108 din Constituție și ale art. 9 și 29 din Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională, Trupele de Carabinieri sînt parte componentă a Forțelor Armate, conducerea cărora, pe timp de pace și de război, se efectuează de către Comandamentul Suprem al Forțelor Armate, în frunte cu Președintele Republicii Moldova – Comandant Suprem al Forțelor Armate.

Ofițerii Comandamentului Suprem al Forțelor Armate, din care face parte și comandantul Trupelor de Carabinieri, erau numiți și destituiți din funcție de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Guvernului (art. 25 alin. (2) lit. i) din Legea nr. 345/2003 și art. 7 lit. n) din Legea nr. 136/2017).

Prin prevederile art. 10 alin. (2) al Legii nr. 219/2018 și prin modificările operate de Legea nr. 220/2018 la art. 25 alin. (2) lit. i) din Legea cu privire la apărarea națională, Comandantul General al Inspectoratului General de Carabinieri va fi numit în funcție prin hotărîre de Guvern, pe un termen de 5 ani, la propunerea ministrului afacerilor interne.

Astfel, șeful statului, în calitatea sa de Comandant Suprem al Forțelor Armate, va fi limitat în atribuții decizionale cu referire la o componentă a Forțelor Armate.

Modificările operate la art. 25 alin. (2) lit. i) al Legii nr. 345/2003 (Art. II pct. 3 din Legea nr. 220/2018) ridică problema statutului Comandantului general al Inspectoratului General de Carabinieri. În practica legislativă a Republicii Moldova există precedentul conducerii duale a Armatei Naționale, conform

Domnului Andrian CANDU,
Președintele Parlamentului

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI	
REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	2352
"02" _____	11 _____ 2018
Ora _____	

căreia Ministrul Apărării este numit împreună cu cabinetul de miniștri, iar Șeful Marelui Stat Major al Armatei Naționale – de către Președintele Republicii Moldova, la propunerea Guvernului. Soluția propusă de Executiv, în noua redacție a Legii nr. 220/2018, nu urmează această practică, limitând capacitatea de control a șefului statului. Această practică divergentă contravine logicii legislative potrivit căreia componentele Forțelor Armate se supun Comandantului Suprem și creează două tipuri de lanțuri de comandă alternative. Acest fapt poate provoca întârzieri și conflicte de competență în cazurile excepționale în care Președintele preia conducerea nemijlocită a Forțelor Armate.

2. De asemenea, prin modificările operate la art. 24 alin. (2) lit. b) al Legii nr. 345/2003 (Art. II pct. 2 din Legea nr. 220/2018), prerogativa Președintelui Republicii Moldova de prezentare spre aprobare Parlamentului a structurii generale și efectivele componentelor Forțelor Armate a fost atribuită și Guvernului.

Instituirea, prin intermediul modificărilor introduse, a principiului dualității la determinarea structurii generale și a efectivului componentelor Forțelor Armate prezintă o serie de riscuri și dificultăți în planificarea apărării naționale. Delimitarea polilor decizionali va duce la fragmentare și va diminua interoperabilitatea componentelor Forțelor Armate. Coordonarea politicii de apărare națională determină necesitatea existenței unui singur centru de conducere generală a sistemului național de apărare care, potrivit Constituției și Legii nr. 345/2003, este Președintele Republicii Moldova.

Totodată, în Hotărârea nr. 15 din 16 decembrie 1996, Curtea Constituțională a subliniat că, în calitate de Comandant Suprem al Forțelor Armate, Președintele Republicii Moldova *poartă răspundere personală pentru capacitatea de apărare a statului și capacitatea de luptă a forțelor armate în limitele împuternicirilor prevăzute de Constituție și de alte acte normative.*

3. În cadrul modificărilor propuse la art. 400 din Codul contravențional al Republicii Moldova, noua redacție acordă carabinierilor atribuții de agent constator pentru un șir de contravenții. Considerăm că intrarea în vigoare a modificărilor în cauză trebuie precedată de o analiză comprehensivă a capacității Trupelor de Carabinieri de a-și asuma această atribuție, cu ridicarea ulterioară a nivelului profesional al carabinierilor pentru a evita abuzurile și documentarea insuficientă a dosarelor contravenționale.

4. Luând în considerare faptul că, potrivit prevederilor constituționale și legale, Trupele de Carabinieri fac parte din Forțele Armate, iar Președintele Republicii Moldova, în calitatea sa de Comandant Suprem al Forțelor Armate, poartă răspundere pentru starea sistemului național de apărare, proiectul Legii nr. 219/2018 și cel al Legii nr. 220/2018, la etapa elaborării lor, urmasă să fie consultate cu instituția prezidențială.

Respectând unitatea materiei constituționale, în exercitarea atribuțiilor în domeniul apărării, potrivit art. 6 din Constituție, *Comandantul Suprem al Forțelor Armate, Guvernul și Parlamentul* urmează să conlucreze și să ia decizii prin consens.

Astfel, la nivel instituțional, în conformitate cu atribuțiile sale constituționale și cele stabilite de Legea cu privire la apărarea națională, Președintele Republicii Moldova este *instituția-cheie și principala autoritate responsabilă* de sistemul național de apărare. Ca urmare, deciziile cu privire la politica de cadre, precum și structura componentelor Forțelor Armate trebuie luate doar în coordonare cu șeful statului. Or, în ultima vreme se atestă o tendință tot mai pronunțată a Parlamentului de operare a modificărilor legislative îndreptate spre limitarea atribuțiilor legale ale Președintelui Republicii Moldova în calitatea sa de Comandant Suprem al Forțelor Armate.

Urmare celor menționate, în temeiul art. 93 alin. (2) din Constituție, remit Parlamentului, spre reexaminare:

- Legea nr. 219 din 25 octombrie 2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, pentru revizuirea art. 10 alin. (2) și (3) în vederea păstrării dreptului Președintelui Republicii Moldova – Comandant Suprem al Forțelor Armate privind numirea și destituirea din funcție a Comandantului general al Inspectoratului General de Carabinieri, ținând cont de statutul militar pe care îl păstrează instituția după reorganizare;

- Legea nr. 220 din 25 octombrie 2018 pentru modificarea unor acte legislative în vederea excluderii pct. 2 și 3 ale Art. II și ale prevederilor Art. V din lege.

Cu respect,

Igor DODON

- Anexe: 1. *Legea nr. 219 din 25 octombrie 2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri;*
2. *Legea nr. 220 din 25 octombrie 2018 pentru modificarea unor acte legislative.*

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544/1993 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 247–251, art. 752), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Denumirea legii va avea următorul cuprins:

„Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri”.

2. În cuprinsul legii, după sintagma „trupele organelor afacerilor interne”, cu excepția cazurilor în care se referă la trupele organelor afacerilor interne ale fostei U.R.S.S., la orice formă gramaticală, se introduce textul „și din cadrul Inspectoratului General de Carabinieri” la forma gramaticală corespunzătoare.

Art. II. – Legea nr. 345/2003 cu privire la apărarea națională (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 200–203, art. 775), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În cuprinsul legii, sintagma „Trupele de Carabinieri”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „Inspectoratul General de Carabinieri” la forma gramaticală corespunzătoare.

2. La articolul 24 alineatul (2), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) aprobă și modifică, la propunerea Președintelui Republicii Moldova sau Guvernului, structura generală și efectivul componentelor Forțelor Armate;”.

3. La articolul 25 alineatul (2), litera i) se completează în final cu textul „, , cu excepția Comandantului general al Inspectoratului General de Carabinieri”.

4. La articolul 31, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Inspectoratul General de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne efectuează conducerea unităților (subunităților) din subordine în vederea executării misiunilor ce le revin în conformitate cu Legea nr. 219/2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri și asigură pregătirea unităților (subunităților) respective pentru participarea la operații (acțiuni) de apărare a țării în conformitate cu Planul de întrebuintare a Forțelor Armate.”

Art. III. – În cuprinsul Legii nr. 1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 137–138, art. 1054), cu modificările ulterioare, textul „reprezentantul Departamentului trupelor de carabinieri” se substituie cu textul „reprezentantul Inspectoratului General de Carabinieri”.

Art. IV. – În cuprinsul Legii nr. 52/2007 cu privire la aprobarea Regulamentului disciplinei militare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 78–81, art. 356), cu modificările ulterioare, sintagma „Trupelor de Carabinieri” se substituie cu sintagma „Inspectoratului General de Carabinieri”, iar în anexa nr. 1 la lege, sintagma „Trupele de Carabinieri” – cu sintagma „Inspectoratul General de Carabinieri”.

Art. V. – Legea nr. 162/2005 cu privire la statutul militarilor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 129–131, art. 618), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 31 alineatul (2) litera e), textul „, , de comandant al Trupelor de Carabinieri” se exclude.

2. La articolul 35 alineatul (2) litera d), textul „, , comandantul Trupelor de Carabinieri” se exclude.

Art. VI. – În cuprinsul Legii nr. 355/2005 cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 35–38, art. 148), cu modificările ulterioare, cuvintele „trupelor de carabinieri” se substituie cu sintagma „Inspectoratului General de Carabinieri”.

Art. VII. – La articolul 3 din Legea nr. 218/2012 privind modul de aplicare a forței fizice, a mijloacelor speciale și a armelor de foc (Monitorul Oficial al

Republicii Moldova, 2012, nr. 254–262, art. 836), cu modificările ulterioare, litera a) va avea următorul cuprins:

„a) personalul, care deține grade și statut special, grade și statut militar, din cadrul Serviciului de Informații și Securitate, Ministerului Afacerilor Interne, Centrului Național Anticorupție, Serviciului Protecție și Pază de Stat, Ministerului Finanțelor, Serviciului Vamal, Serviciului de Stat de Curieri Speciali, Departamentului Instituțiilor Penitenciare al Ministerului Justiției, precum și procurorii;”.

Art. VIII. – Articolul 400 din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78–84, art. 100), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Contravențiile prevăzute la art. 69, art. 91 alin. (1), art. 91¹ alin. (16) și (18), art. 354, 355 și 357, care au fost săvârșite în timpul îndeplinirii misiunilor Inspectoratului General de Carabinieri de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice, de protecție a obiectivelor de importanță deosebită, de prevenire și combatere a terorismului, de asigurare a regimului stării de urgență, de asediu și de război, se constată și se examinează inclusiv de carabinieri.”

Art. IX. – Legea nr. 26/2008 privind întrunirile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 80, art. 261), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 11 alineatul (2), după cuvintele „organelor de poliție” se introduce textul „și Inspectoratului General de Carabinieri”.

2. La articolul 19 litera c), după cuvintele „ori a organului de poliție” se introduce textul „și/sau Inspectoratului General de Carabinieri”.

3. La articolul 20 alineatul (1) litera b), cuvintele „și organului de poliție” se substituie cu textul „, organului de poliție și subdiviziunii Inspectoratului General de Carabinieri, în raza teritorială a căreia se desfășoară întrunirea,”.

4. La articolul 21 alineatul (1), după cuvintele „împreună cu poliția” se introduce textul „și/sau cu carabinierii”.

5. Articolul 22:

la alineatul (2), cuvintele „poliția va” se substituie cu textul „poliția și/sau carabinierii vor”, iar cuvintele „va repeta” – cu cuvintele „se va repeta”;

la alineatul (3), cuvintele „poliția va” se substituie cu textul „poliția și/sau carabinierii vor”;

la alineatul (4), după cuvintele „organul de poliție” se introduc cuvintele „sau carabinierii”.

Art. X. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi:

- a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prevederile prezentei legi;
- b) va adopta actele normative necesare executării prezentei legi.

VICEPREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

VALERIU GHILEȚCHI

Chișinău, 25 octombrie 2018.

Nr. 220.

ПАРЛАМЕНТ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ЗАКОН

о внесении изменений в некоторые законодательные акты

Парламент принимает настоящий органический закон.

Ст. I. – В Закон о пенсионном обеспечении военнослужащих и лиц начальствующего и рядового состава органов внутренних дел № 1544/1993 (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, 2010 г., № 247–251, ст. 752), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. Наименование закона изложить в следующей редакции:

«ЗАКОН

о пенсионном обеспечении военнослужащих и лиц начальствующего и рядового состава органов внутренних дел и Генерального инспектората карабинеров».

2. По всему тексту после слов «органов внутренних дел», за исключением случаев, касающихся органов внутренних дел бывшего СССР, дополнить закон словами «и Генерального инспектората карабинеров».

Ст. II. – В Закон о национальной обороне № 345/2003 (Официальный монитор Республики Молдова, 2003 г., № 200–203, ст. 775), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. По всему тексту закона слова «войска карабинеров» заменить словами «Генеральный инспекторат карабинеров» в соответствующем падеже.

2. Пункт b) части (2) статьи 24 изложить в следующей редакции:

«b) утверждает и изменяет по предложению Президента Республики Молдова или Правительства общую структуру и численность личного состава компонентов Вооруженных сил;».

3. Пункт i) части (2) статьи 25 после слов «Главного командования Вооруженных сил» дополнить словами «, за исключением командующего Генеральным инспекторатом карабинеров».

4. Часть (1) статьи 31 изложить в следующей редакции:

«(1) Генеральный инспекторат карабинеров Министерства внутренних дел осуществляет руководство подчиненными ему частями (подразделениями) по выполнению задач, возложенных на них в соответствии с Законом о Генеральном инспекторате карабинеров № 219/2018, и обеспечивает подготовку этих частей (подразделений) для участия в оборонительных операциях (действиях) в соответствии с планом применения Вооруженных сил.».

Ст. III. – По всему тексту Закона о подготовке граждан к защите Родины № 1245/2002 (Официальный монитор Республики Молдова, 2002 г., № 137–138 ст. 1054), с последующими изменениями, слова «представитель Департамента войск карабинеров» заменить словами «представитель Генерального инспектората карабинеров».

Ст. IV. – По всему тексту Закона об утверждении Дисциплинарного воинского устава № 52/2007 (Официальный монитор Республики Молдова, 2007 г., № 78–81, ст. 356), с последующими изменениями, слова «Войска карабинеров» заменить словами «Генеральный инспекторат карабинеров» в соответствующем падеже.

Ст. V. – В Закон о статусе военнослужащих № 162/2005 (Официальный монитор Республики Молдова, 2005 г., № 129–131, ст. 618), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. В пункте e) части (2) статьи 31 слова «, командующего Войсками карабинеров,» исключить.

2. В пункте d) части (2) статьи 35 слова «, командующего Войсками карабинеров» исключить.

Ст. VI. – По всему тексту Закона о системе оплаты труда в бюджетной сфере № 355/2005 (Официальный монитор Республики Молдова, 2006 г., № 35–38, ст. 148), с последующими изменениями, слова «войск карабинеров» заменить словами «Генерального инспектората карабинеров».

Ст. VII. – Пункт а) статьи 3 Закона о порядке применения физической силы, специальных средств и огнестрельного оружия № 218/2012 (Официальный монитор Республики Молдова, 2012 г., № 254–262, ст. 836), с последующими изменениями, изложить в следующей редакции:

«а) имеющий специальные звания и статус, воинские звания и статус персонал Службы информации и безопасности, Министерства внутренних дел, Национального центра по борьбе с коррупцией, Службы государственной охраны, Министерства финансов, Таможенной службы, Государственной фельдъегерской службы, Департамента пенитенциарных учреждений Министерства юстиции, а также прокуроры;».

Ст. VIII. – Статью 400 Кодекса Республики Молдова о правонарушениях № 218/2008 (повторное опубликование: Официальный монитор Республики Молдова, 2017 г., № 78–84, ст. 100), с последующими изменениями, дополнить частью (4¹) следующего содержания:

«(4¹) Правонарушения, предусмотренные статьей 69, частью (1) статьи 91, частями (16) и (18) статьи 91¹, статьями 354, 355 и 357, совершенные при выполнении задач Генерального инспектората карабинеров по поддержанию, обеспечению и восстановлению общественного порядка, охране особо важных объектов, предотвращению и борьбе с терроризмом, обеспечению режима чрезвычайного, осадного и военного положения, устанавливаются и рассматриваются в том числе карабинерами.».

Ст. IX. – В Закон о собраниях № 26/2008 (Официальный монитор Республики Молдова, 2008 г., № 80, ст. 261), с последующими изменениями, внести следующие изменения:

1. Часть (2) статьи 11 после слов «органам полиции» дополнить словами «и Генеральному инспекторату карабинеров».
2. Пункт с) статьи 19 после слов «либо органа полиции» дополнить словами «и/или Генерального инспектората карабинеров».
3. В пункте b) части (1) статьи 20 слова «и органу полиции» заменить словами «, органу полиции и подразделению Генерального инспектората карабинеров, в районе деятельности которых проводится собрание,».
4. Часть (1) статьи 21 после слов «вместе с полицией» дополнить словами «и/или карабинерами».

5. В статье 22:

в части (2) слова «полиция предупреждает» заменить словами «полиция и/или карабинеры предупреждают», а слово «повторяет» – словом «повторяют»;

часть (3) после слова «полиция» дополнить словами «и/или карабинеры», а слова «может применить» заменить словами «могут применить»;

часть (4) после слов «органом полиции» дополнить словами «или карабинерами».

Ст. X. – (1) Настоящий закон вступает в силу со дня опубликования в Официальном мониторе Республики Молдова.

(2) Правительству в трехмесячный срок со дня опубликования настоящего закона:

а) привести свои нормативные акты в соответствие с положениями настоящего закона;

б) принять нормативные акты, необходимые для исполнения настоящего закона.

**ЗАМЕСТИТЕЛЬ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ ПАРЛАМЕНТА
ВАЛЕРИУ ТИЛЕЦКИ**

**Кишинэу, 25 октября 2018 г.
№ 220.**